

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ W POKRZYWNICY
ZA 2015 ROK**

WSTĘP

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pokrzywnicy jest jednostką organizacyjną gminy Pokrzywnica, realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Środki na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej pochodzą z budżetu gminy, dotacji wojewody oraz Europejskiego Funduszu Społecznego. Zadania w obszarze wsparcia rodziny i systemie pieczy zastępczej finansowane są z budżetu gminy i dotacji wojewody. Zadania z zakresu świadczeń rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów finansowane są z budżetu wojewody.

I. ANALIZA WYDATKOWANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH PRZEZ GOPS W 2015 ROKU

Ośrodek Pomocy Społecznej w Pokrzywnicy prowadzi samodzielnie gospodarkę finansową i pokrywa wydatki ze środków otrzymanych z budżetu Gminy, a uzyskane dochody odprowadza do tego budżetu.

W okresie sprawozdawczym Ośrodek realizował zadania zlecone i własne, w ramach których udzielana była pomoc pieniężna, rzeczowa, usługowa i praca socjalna. Finansowanie zadań odbywało się zgodnie z ustawą o finansach publicznych oraz ustawą o rachunkowości. Ośrodek rozliczał się z dochodów i wydatków na zasadach ustalonych dla jednostek budżetowych.

Wydatki na realizację zadań własnych winny być pokrywane z budżetu gminy, jednak zadania własne gminy w formie zasiłków stałych, zasiłków okresowych, realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej, utrzymania OPS były częściowo dotowane

środkami finansowymi z budżetu wojewody, zaś wydatki na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej pokrywane były z budżetu wojewody.

Źródła finansowania zadań OPS

Wydatki OPS według planu finansowego na 2015 rok wynosiły 2.610.802,26 zł		
(wydatki zrealizowano na poziomie 100 %).		
Na wydatkowaną kwotę składały się:		
1)	środki finansowe z budżetu gminy	300.980,37 zł, tj. 11,52 %
2)	środki finansowe z budżetu wojewody	2.287.297,28 zł, tj. 87,60 %
3)	środki na dofinansowanie projektu systemowego	- 22. 524,61 zł, tj. 0,88 %

Zasady finansowania uzależnione są od typu realizowanego zadania.

Wydatki związane z realizacją zadań

Rozdział	Nazwa	Plan	Wykonanie	
			Dotacja	Budżet
				Gminy
85202	Domy pomocy społecznej	80.000,00	0,00	79.599,00
85205	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	2.000,00	0,00	927,67
85206	Wspieranie rodziny:	17.350,00	15.750,00	914,95
	-asystent rodziny	16.550,00	15.750,00	155,95
	-rodzina zastępcza	800,00		759,00
85212	Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego w tym:	1.833.682,00	1.833.682,00	0

	- świadczenia			
			1.514.522,60	
	rodzinne			
	- świadczenia z			
	funduszu			
			193.204,28	0,00
	alimentacyjnego			
			71.721,00	0,00
	- zasiłek dla			
	opiekuna			
	-składki na ub.			
	emerytalne i			
	rentowe		75.899,64	0,00
	od świadczeń			

85213	Składki na	4.833,00	4.754,31	0,00
	ubezpieczenie			
	zdrowotne			
	opłacane			
	za osoby			
	pobierające			
	niektóre			
	świadczenia			
	z pomocy			
	społecznej			
	Składki na	22.695,00	22.260,09	0,00
	ubezpieczenie			
	zdrowotne			
	opłacane			
	za osoby			
	pobierające			
	niektóre			
	świadczenia			
	rodzinne			
85214	Zasiłki i pomoc	50.928,00	37.834,00	18.532,98
	w naturze; w tym:			
	- zasiłki okresowe			
		37.834,00	37.834,00	0
	- zasiłki celowe	13.094,00	0	6.698,82
85295	-prace społ- użyt	15.000	0	11.834,16
85415	Stypendia	53.471,00	41.847,00	11.619,20
	szkolne			

Według stanu na dzień 31.12.2015 r. w gminie Pokrzywnica zamieszkiwało 5.022 osób. Z różnych form wsparcia w obszarze ustawy o pomocy społecznej w 2015 roku skorzystało 299 rodziny w tym 1115 osób .w tych rodzinach.

Tabela: typ rodzin objętych pomocą ze względu na liczbę osób w rodzinie.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem	299	1115
w tym o liczbie osób:		
1	28	28
2	27	54
3	52	156
4	115	460
5	53	265
6 i więcej	24	152

Powody przyznania pomocy

Krąg osób korzystających z różnorodnych form wsparcia jest szeroki i odzwierciedla aktualne problemy lokalnej społeczności związane z zatrudnieniem, sytuacją zdrowotną i zabezpieczeniem społecznym. Pomoc kierowana jest do mieszkańców zgodnie z potrzebami i możliwościami gminy. Koncentruje się w obszarze pomocy materialnej, usługowej lub szeroko rozumianej pracy socjalnej.

Poniższa tabela przedstawia strukturę powodów przyznania pomocy społecznej, które są określone w ustawie o pomocy społecznej. Powody przyznania pomocy mogą współwystępować ze sobą, wobec tego nie sumują się:

	Przyczyna przyznania pomocy	Liczba rodzin			
		2014		2015	

	ubóstwo	42		50	
	bezrobocie	81		96	
	potrzeba ochrony macierzyństwa	0		34	
	w tym wielodzietność:	0		34	
	niepełnosprawność	16		13	
	długotrwała lub ciężka choroba	5		7	
	bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychow.	22		26	
	alkoholizm	0		0	
	przemoc w rodzinie	0		0	
	trudności w przystosowaniu do życia po				
	zwolnieniu z zakładu karnego	0		0	

Do najczęstszych powodów przyznawania pomocy należą: ubóstwo, bezrobocie, potrzeba ochrony macierzyństwa, niepełnosprawność, długotrwała i ciężka choroba,

bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm, przemoc w rodzinie i trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego. Często w jednej rodzinie powodem do udzielenia pomocy jest kilka przesłanek łącznie.

Z powyższych danych wynika, iż bezrobocie w dalszym ciągu stanowi dominujący problem wśród rodzin korzystających z pomocy społecznej. Trudna sytuacja na rynku pracy, jak również niskie kwalifikacje zawodowe w znacznym stopniu utrudniają klientom Ośrodka podjęcie zatrudnienia. Pracownicy socjalni w ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy przekazywali informacje o aktualnych ofertach pracy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy a korzystającym z pomocy społecznej. Informowali zainteresowane osoby m.in. o możliwości skorzystania z poradnictwa zawodowego w PUP oraz możliwości udziału w szkoleniach zawodowych organizowanych przez PUP.

Potrzeba ochrony macierzyństwa, niepełnosprawność i długotrwała choroba to kolejne przyczyny przyznawania pomocy zarówno materialnej, jak również usługowej. Wsparcie dla tej grupy osób, biorąc pod uwagę prognozy demograficzne, będzie wymagało rozszerzenia katalogu świadczeń.

Bezradność rodzin w sprawach opiekuńczo- wychowawczych to również bardzo istotny problem społeczny, często powiązany z brakiem zatrudnienia rodziców i ubóstwem rodziny.

Nieracjonalne gospodarowanie posiadanymi zasobami finansowymi, brak opieki nad dziećmi, niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze, w skrajnych przypadkach prowadzą do kierowania wniosków do sądu do wydziału rodzinnego i nieletnich a w skrajnych przypadkach do umieszczenia dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Wsparcie rodzin niewydolnych wychowawczo, jako zadanie gminy o charakterze obowiązkowym, zostało szczegółowo opisane w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Obszary problemów społecznych z zakresu alkoholizmu, przemocy w rodzinie, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego występują w podobnych do roku poprzedniego wielkościach. Podejmowane przez pracowników socjalnych działania koncentrują się na rozpoznawaniu zjawiska, budowaniu planu pracy o charakterze interwencyjnym, socjalnym, psychologicznym i prawnym oraz jego realizacji.

Analiza świadczeń przyznanych na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Praca pracownika socjalnego to działalność zawodowa opierająca się na niesieniu pomocy osobom potrzebującym poprzez różne formy działania w obszarze finansowym, opiekuńczym i wspierającym w formie pracy socjalnej.

Pomoc finansowa kierowana jest do osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Zgodnie z zapisami ustawy prawo do świadczeń z pomocy przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza **634,00 zł**,
- rodzinie, której dochód na osobę nie przekracza **514,00 zł**.

Poza spełnieniem kryterium dochodowego konieczne jest wystąpienie co najmniej jednej z okoliczności powodującej istnienie problemu społecznego np.: ubóstwa, sieroctwa,

bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa, wielodzietności itp. Do najczęściej przyznawanych form pomocy pieniężnej należą zasiłki celowe, okresowe, stałe, pomoc realizowana w ramach wieloletniego programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Zasiłki stałe, jako zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym, przyznawane są osobom, które ze względu na wiek lub niepełnosprawność nie mogą podejmować pracy zarobkowej, zaś środki finansowe jakimi dysponują są poniżej ustawowego kryterium dochodowego, nie mają osób zobowiązanych do alimentacji lub osoby te ze względu na niskie źródła utrzymania nie są w stanie wspierać ich finansowo. Osoby pobierające zasiłek stały, jeśli nie posiadają innego tytułu ubezpieczenia, podlegają obowiązkowi ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu prawa do zasiłku stałego.

W 2015 roku **zasiłek stały** z pomocy społecznej, otrzymywało 10 osób; w tym samotnie gospodarujące - 9 osoba, pozostające w rodzinie – 1 osób; ogólna kwota zasiłków stałych wyniosła 52.826,00 zł tj. 113 świadczeń. Wszystkim osobom opłacono składki zdrowotne w ramach ubezpieczenia społecznego na ogólną kwotę 4.754,00 zł . Zasiłek stały przysługuje osobie pełnoletniej niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, pod warunkiem spełnienia kryteriów dochodowych określonych w ustawie. Kwota zasiłku stałego nie może być wyższa niż 604 zł miesięcznie dla osoby samotnie gospodarującej. Zasiłki stałe oraz środki na opłacenie składek zdrowotnych pochodzą z budżetu Wojewody w ramach dotacji celowej na realizację zadań własnych.

Zasiłki okresowe i celowe należą do kategorii świadczeń o charakterze obowiązkowym, jako zadanie własne gminy wypłacane są osobom i rodzinom które osiągają dochody poniżej ustalonego kryterium dochodowego. Świadczenia przyznawane są osobom i rodzinom, w szczególności z powodu występującego w rodzinie bezrobocia, długotrwałej choroby lub niepełnosprawności.

Zasiłki okresowe wypłacane są z budżetu Wojewody w ramach zadań własnych gminy również z powodu długotrwałej choroby, niepełnosprawności, bezrobocia, itp.. Zasiłek okresowy dla osoby samotnie gospodarującej przyznaje się do wysokości różnicy między kryterium dochodowym a dochodem realnym danej osoby, nie więcej niż 418 zł miesięcznie. W przypadku rodziny zasiłek wynosi do wysokości różnicy między kryterium dochodowym

rodziny a realnym dochodem danej rodziny. Kwota zasiłku nie może być niższa niż 50 % różnicy, o której mowa wyżej. Tę część zasiłku (50%) opłacana budżet państwa.

W Gminie Pokrzywnica w roku 2015 przyznano 123 świadczeń w formie zasiłków okresowych na łączną kwotę 37.834,00 zł; z czego dotacja – 37.834,00 zł.

Głównym powodem przyznania zasiłków było bezrobocie (107 świadczeń).

Zasiłek celowy przysługuje osobom i rodzinom, których dochód jest niższy od kryterium dochodowego określonego w ustawie. Jest świadczeniem jednorazowym przyznawanym głównie na zakup żywności, opału, odzieży, leków. Z tych środków pokrywane są też koszty pogrzebu osób. Specjalny zasiłek celowy może być przyznany w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe.

W 2015 roku zostały przyznane zasiłki celowe dla 54 rodzin (171 osób w rodzinie), na łączną kwotę 35.419,00 zł.

III. DZIAŁANIA MERYTORYCZNE

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności które nie są w stanie samodzielnie funkcjonować mają prawo do pobytu w domu pomocy społecznej. Pobyt w placówce ustalany jest na podstawie decyzji administracyjnej. Decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej wydaje kierownik ośrodka pomocy społecznej. Pobyt osób skierowanych do domów pomocy społecznej finansowany był i jest zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej. Obowiązek wnoszenia opłat za pobyt osoby niesamodzielnej spoczywa na mieszkańcu domu, jego małżonku oraz osobach zobowiązanych do alimentacji. Odpłatność za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej ciąży na gminie wówczas, gdy zarówno mieszkaniec jak i osoby zobowiązane do alimentacji nie są w stanie pokryć w całości kosztów utrzymania. Każdy z mieszkańców ponosił odpłatność stanowiącą 70% własnego dochodu, pozostałą część pokrywała gmina.

W 2015 roku poniesiono odpłatność za pobyt 3 osób w domach pomocy społecznej na ogólną kwotę 79.599,00 zł.: 2 osoby umieszczone są w Domu Pomocy Społecznej

w Obrytem – dla osób przewlekłe psychicznie chorych, 1 osoba w Domu Pomocy Społecznej w Ciechanowie – dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie. Zgodnie z art. 60 ust.2 ustawy o pomocy społecznej pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania, który w przypadku domu o zasięgu powiatowym ustalany jest przez starostę. Zarządzenie starosty o ustaleniu tego kosztu stanowi podstawę do ustalenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej. Podmiotem obowiązany do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej jest, w pierwszej kolejności, mieszkaniec domu, następnie małżonek oraz zstępni przed wstępnymi - zgodnie z umową zawartą w trybie art. 103 ust. 2 w/w ustawy

– jeżeli dochód na osobę w rodzinie tych osób jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego, określonego w art. 8 ust.2 cyt. ustawy; kwota dochodu po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie; w trzeciej kolejności gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej.

Opłata ponoszona przez mieszkańca domu nie może być wyższa od 70 % jego dochodu, a wysokość opłaty wnoszonej przez gminę jest równa różnicy wysokości między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca i pozostałe osoby zobowiązane.

GMINNY ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY DO SPRAW PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Zespół został powołany Zarządzeniem Nr 27/2011 Wójta Gminy Pokrzywnica z dnia 12 sierpnia 2011 roku w związku z nowelizacją ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 – z późn. zm.).

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 w/wym. Ustawy Uchwałą Nr XLIII/229/2010 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 22 września 2010 r. został przyjęty Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2010-2014 oraz zgodnie z art. 9a, ust. 15 w/wym. ustawy, Uchwałą Nr 23/VI/2011 z dnia 30 marca 2011 r. Rady Gminy Pokrzywnica został przyjęty Regulamin Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Rozwiązywania Problemów Przemocy w Rodzinie dotyczącego

trybu i sposobu powołania i odwoływania członków Zespołu oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Głównym zadaniem Zespołu jest koordynowanie i realizacja działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

WSPIERANIE RODZINY

Minister Pracy i Polityki Społecznej na podstawie art.247 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2013 r. Nr 135, z późn. zm.) ogłosił

„Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2015”

dotyczący dofinansowania kosztów wynagrodzenia asystentów rodziny i koordynatorów pieczy zastępczej, zwany dalej „Programem” i zaprasza jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego i powiatowego do składania zapotrzebowania w zakresie Programu.

Przystąpienie przez GOPS do Programu umożliwiło w okresie programowym IV-XII 2014 zatrudnienie Asystenta Rodziny. Asystent rodziny to nowa kategoria zawodowa wprowadzona przez ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Asystent rodziny to osoba, która przez pewien czas wspiera rodzinę, aby w przyszłości samodzielnie potrafiła pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania dzieci.

Do zadań asystenta należy m.in. udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów socjalnych i problemów wychowawczych z dziećmi oraz udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej. Może on zostać przydzielony rodzinie przeżywającej problemy opiekuńczo-wychowawcze - na wniosek pracownika socjalnego lub na mocy decyzji sądu rodzinnego.

W 2015 roku w Gminie Pokrzywnica wsparciem asystenta rodziny było objętych 8 rodzin.

Wydatkowane środki na powyższy cel:

- dotacja - 15.750,00 zł
- budżet gminy - 155,95

Wydatkowane środki na wspieranie rodziny zastępczej:

- środki własne - 759,00 zł

USŁUGI OPIEKUŃCZE

Do zadań własnych gminy należy również zapewnienie usług opiekuńczych i zapewnienie miejsca w domu pomocy społecznej osobom wymagającym tej formy wsparcia. Ośrodek Pomocy Społecznej zajmuje się zapewnieniem pomocy w formie usług opiekuńczych osobom potrzebującym wsparcia w zakresie zaspokajania codziennych potrzeb życiowych, opieki higienicznej i pielęgnacji, kontaktu z otoczeniem oraz zapewnianiem specjalistycznych usług opiekuńczych dostosowanych do szczególnych potrzeb, wynikających ze schorzeń lub niepełnosprawności.

W 2015 roku tą formą pomocy nikt nie został objęty. W 2015r. były realizowane w 4 środowiskach specjalistyczne usługi opiekuńcze. W wymiarze 860 godzin. Koszt 1 godziny wynosi 20,00zł brutto. Poniesione koszty na ten cel to dotacja 17.200,00zł i 325,08zł środki własne gminy. Tą formą pomocy były objęte dzieci z orzeczeniem lekarskim o niepełnosprawności. Specjalistyczne usługi opiekuńcze polegają na niesieniu pomocy w formie uczenia i rozwijania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia oraz współpracy ze specjalistami w zakresie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego i edukacyjno- terapeutycznego.

• REALIZOWANE PROGRAMY

Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Poprzedni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” realizowany był w latach 2006-2013 obecny program na lata 2014-2020 w oparciu o Uchwałę Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.

Celem programu jest wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w realizacji dożywiania dzieci i zapewnienie posiłku osobom tego pozbawionym, spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 150 % kryterium o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej, w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na

zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Pomoc w formie posiłku była realizowana w szkołach podstawowych, gimnazjalnych. Na realizację programu w 2015 roku przeznaczono ogółem kwotę 235.000,00 zł; z tego środki własne gminy to 47,000,00 zł .dotacja 188.000,00zł.

W ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2015r. 54 rodziny skorzystało z zasiłków celowych przeznaczonych na zakup żywności na łączną kwotę 20.420,00zł , natomiast 45 rodzin otrzymało świadczenia rzeczowe w postaci paczek żywnościowych w miesiącu grudniu 2015r. na łączną kwotę 18.904,00zł.

Rządowy program dla rodzin wielodzietnych „Karta Dużej Rodziny”

Do korzystania z programu są uprawnieni członkowie rodzin wielodzietnych:

rodzic (rodzice) – przez którego rozumie się także rodzica (rodziców) zastępczych lub osobę (osoby) prowadzącą rodzinny dom dziecka; małżonek rodzica; dziecko – przez które rozumie się także dziecko, nad którym rodzic sprawuje rodzinną pieczę zastępczą, oraz osobę, o której mowa w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135, ze zm.). Prawo do posiadania Karty nie przysługuje rodzicowi, którego sąd pozbawił władzy rodzicielskiej lub któremu sąd ograniczył władzę rodzicielską przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej, chyba że sąd nie pozbawił go władzy rodzicielskiej lub jej nie ograniczył przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w stosunku do co najmniej trojga dzieci. Przez rodzinę wielodzietną rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci:

- w wieku do ukończenia 18 roku życia;
- w wieku do ukończenia 25 roku życia – w przypadku, gdy dziecko uczy się w:
 - szkole – do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego;
 - szkole wyższej – do końca roku akademickiego – w którym jest planowane ukończenie nauki zgodnie z zaświadczeniem;
- bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Prawo do korzystania z programu przysługuje niezależnie od dochodu.

Dokumentem identyfikującym wielodzietność jest KARTA DUŻEJ RODZINY, która jat

wydawana:

- rodzicowi oraz małżonkowi rodzica – na czas nieokreślony;
- dziecku w wieku do ukończenia 18 roku życia;
- dziecku powyżej 18 roku życia – odpowiednio do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego, w którym jest planowane ukończenie nauki w danej placówce lub do końca roku akademickiego, w którym jest planowane ukończenie nauki w danej placówce, zgodnie z zaświadczeniem lub oświadczeniem, o których mowa w art. 10 ust. 4 pkt 4, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia;
- dziecku legitymującemu się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, w wieku powyżej 18 roku życia – na okres ważności orzeczenia;
- dziecku umieszczonemu w rodzinnej pieczy zastępczej – na czas umieszczenia w danej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka;
- osobie przebywającej w dotychczasowej rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, o której mowa w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – odpowiednio do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego, w którym jest planowane ukończenie nauki w danej placówce lub do końca roku akademickiego, w którym jest planowane ukończenie nauki w danej placówce, zgodnie z oświadczeniem, o którym mowa w art. 10 ust. 4 pkt 4, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia.

Wydanie duplikatu Karty podlega opłacie w wysokości 9,21 zł. Karta jest przyznawana na członka rodziny wielodzietnej. Duplikat jest wydawany na członka rodziny wielodzietnej. Wniosek o przyznanie Karty oraz wniosek o wydanie duplikatu Karty składa się w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania członka rodziny wielodzietnej.

Składając wniosek o przyznanie Karty, okazują się oryginały lub odpisy dokumentów potwierdzających uprawnienia do przyznania Karty, w szczególności:

- w przypadku rodzica oraz małżonka rodzica – dokument potwierdzający tożsamość;
- w przypadku dzieci w wieku do ukończenia 18 roku życia – akt urodzenia lub dokument potwierdzający tożsamość;

- w przypadku dzieci w wieku powyżej 18 roku życia – dokument potwierdzający tożsamość oraz zaświadczenie ze szkoły lub szkoły wyższej o planowanym terminie ukończenia nauki w danej placówce;

- w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wieku powyżej 18 roku życia – dokument potwierdzający tożsamość oraz orzeczenie o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności;

- w przypadku lub rodzinnym domu dziecka – postanowienie o umieszczeniu w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka;

- w przypadku osób, o których mowa w art. 37 ust. 2 ustawy z dniami 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – zaświadczenie o pozostawieniu w dotychczasowej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.

W 2015 roku przyjęto 60 wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny. Poniesiono wydatki w kwocie 536 ,00 zł

- **Program „ Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności UE 2015”**

Pomocą objęto 339 osób .Artykuły żywnościowe wydawane były w PCK w Pułtusk.

ŚWIADCZENIA RODZINNE

Zasady ustalania prawa, przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych określa ustawa. Świadczeniami rodzinnymi są:

- **zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,**

- **świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny , świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy**

- **jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka.**

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka i przysługuje osobom, jeżeli dochód rodziny, w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby

uczącej się, nie przekracza kwoty 674 zł. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny, w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się, nie przekracza kwoty 764 zł.

Zasiłek rodzinny przysługuje osobom do ukończenia przez dziecko:

- 18-go roku życia lub
- nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

- 89 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 118 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 -go roku życia,
 - 129 zł na dziecko w wieku powyżej 18 -go roku życia do ukończenia 24 roku życia. Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:
- urodzenia dziecka (1 000 zł),
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400 zł m-nie),
- samotnego wychowywania dziecka (185zł m-nie na jedno dziecko, nie więcej niż 370 zł na wszystkie dzieci,
- wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej (90 zł miesięcznie na trzecie i następne dziecko),
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (80 zł m-nie na jedno dziecko do 5 r. ż. oraz 100 zł na dziecko powyżej 5 r. ż.),
- rozpoczęcia roku szkolnego (100 zł raz w roku),
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (63 zł dojazd oraz 105 zł na internat).

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka przyznaje się jednorazową zapomogę w wysokości

1.000 zł – kryterium dochodowe 1 922 zł na osobę w rodzinie.

Zasilek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Przysługuje w wysokości 153 zł miesięcznie.

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością opieki nad dzieckiem przysługuje matce lub ojcu dziecka albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli nie podejmuje lub rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności, łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji albo orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Od dnia 1 maja 2014 r. do dnia 31 grudnia 2014 r. – wysokość świadczenia pielęgnacyjnego wynosi 800 zł miesięcznie, w okresie od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. - 1200 zł miesięcznie, od dnia 1 stycznia 2016 r. - 1300 zł miesięcznie.

Ponadto, ustawa wprowadza mechanizm corocznej waloryzacji świadczenia. Pierwsza waloryzacja zostanie przeprowadzona w 2017 r.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli:

- nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub
- rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764,00 zł. Specjalny zasiłek opiekuńczy wynosi 520,00 zł miesięcznie

Zasilek dla opiekuna w kwocie 520,00 zł miesięcznie przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa z dniem 1 lipca 2013 r. na podstawie uznanego za niekonstytucyjny art. 11 ust. 3 ustawy z dnia

7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1548 oraz z 2013 r. poz. 1557). Zasiłek dla opiekuna w 2015r. przyznano 8 osobom.

Ośrodek Pomocy Społecznej, w ramach świadczeń rodzinnych, w roku 2015 wydał 375 decyzji administracyjnych:

- składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne na ogólną kwotę 57 153,00 zł - 176 świadczeń,

- składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy na kwotę 10.160,00 zł – 71 świadczeń,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne na kwotę 16.100 zł – 151 świadczeń,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy na kwotę 3.837,00 zł – 82 świadczeń.

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Od października 2008 roku Ośrodek realizuje zadania dotyczące wypłacania świadczeń osobom uprawnionym do alimentów zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Do świadczenia z funduszu ma prawo osoba uprawniona do alimentów na podstawie postanowienia Sądu o zasądzonych alimentach oraz bezskutecznej egzekucji prowadzonej przez komornika.

Bezskuteczność egzekucji, w rozumieniu w/wym. ustawy oznacza egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych.

Świadczenia z funduszu przysługują, jeśli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 725 zł i przyznawane są w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie więcej niż 500 zł. miesięcznie. Świadczenia z funduszu przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 r.ż. albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 r.ż., albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego składa się w organie wypłacającym świadczenia w gminie wierzyciela.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych przez organ właściwy dłużnika.

Organ właściwy dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe.

Organ właściwy dłużnika przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz w oświadczeniu majątkowym dłużnika.

W przypadku, gdy dłużnik nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy dłużnika zobowiązuje go do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy, w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny oraz informuje właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika.

Jeżeli dłużnik uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu lub odmówił:

- złożenia oświadczenia majątkowego,
- zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy,
- bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych itp. organ właściwy dłużnika składa wniosek o ściganie dłużnika za przestępstwo określone w art. 209 par. 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz.U. Nr 88, poz. 553 – z późn. zm.) oraz kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

W stosunku do osób zobowiązanych do alimentów - „dłużników”, którzy nie wywiązują się

z tego obowiązku - podejmowane były stosowne działania:

- osoby te wzywane były w celu przeprowadzenia wywiadu i odebrania oświadczenia majątkowego;
 - jeśli nie pracują i nie były zarejestrowane w PUP były do tego zobowiązane – 3 wnioski;
 - poinformowanie powiatowego Urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego – 12;
 - wszczęto postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych – 5;
 - wydanie decyzji dotyczącej o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych – 10;
- kierowane były wnioski do prokuratury o popełnieniu przestępstwa z art. 209, par.1 KK – wniosków 9;
- kierowane były wnioski do starosty o zatrzymanie prawa jazdy – 9 wniosków.

Ponadto, Gmina posiada podpisane porozumienia z InfoMonitorem , Erif, KRD, KBIG– Biurami Informacji

Gospodarczej, do których są zgłaszani dłużnicy alimentacyjni nie wywiązujący się ze swoich zobowiązań przez okres powyżej 6 miesięcy – zgłoszono 37 dłużników. W konsekwencji będzie to dla nich oznaczać trudności przy zakupach ratalnych, odmowy kredytów, trudności przy wynajmie mieszkań lub lokali użytkowych.

Czynności podejmowane przez organ wypłacający świadczenie z funduszu alimentacyjnego w odniesieniu do dłużników alimentacyjnych.

Dłużnik jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami. Odsetki są naliczane od pierwszego dnia następującego po dniu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do dnia spłaty.

PROJEKT SYSTEMOWY PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI „Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji w Gminie Pokrzywnica”

Od 2008 roku Gmina Pokrzywnica, zwana Beneficjentem, w imieniu której działa Ośrodek Pomocy Społecznej w Pokrzywnicy złożyła pierwszy wniosek o dofinansowanie realizacji projektu w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII Promocja Integracji Społecznej, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej.

W 2015 roku budżet projektu wynosił **26.397,38 zł**, dotacja **22.524,61 zł** wkład własny **3.872,77zł**.

Głównym celem projektu było wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym od reintegracji społecznej do aktywizacji zawodowej metodą „małych kroków”.

Każdy wniosek wymagał indywidualnego podejścia, diagnozy środowiska, doboru odpowiedniej, nie przypadkowej grupy odbiorców oraz harmonogramu realizacji.

Z każdym uczestnikiem projektu pracownik socjalny podpisał kontrakt socjalny.

W okresie od 01 stycznia 2015 roku do 30 czerwca 2015 roku zorganizowane zostały warsztaty, szkolenia i kursy mające na celu zwiększenie szansy zaistnienia lub powrotu na rynek pracy.

IV. INNE ZADANIA

PRACA SOCJALNA

Pomoc w formie pracy socjalnej należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Jest to działalność zawodowa, której celem jest wsparcie prawidłowego rozwoju osób i rodzin korzystających z pomocy.

Realizując pracę socjalną pracownicy Ośrodka wspierani są przez terapeutów przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, terapeutów Poradni Uzależnień w Pułtusku, Kuratorów Sądowych, PUP w Pułtusku i innych właściwych instytucji.

W 2015 roku praca socjalna kierowana była do 299 rodzin.

Dominującym problemem od wielu lat jest ubóstwo wielu rodzin oraz długotrwałe bezrobocie. Dlatego w stosunku do osób bezrobotnych zaplanowano działania aktywizujące w

formie motywowania osób do kontaktu z doradcą zawodowym, kierowanie do prac społecznie-użytecznych, udziału w projekcie systemowym współfinansowanym z EFS.

Bardzo ważnym, a zarazem delikatnym problemem jest przemoc w rodzinie. Często przyczyną przemocy są uzależnienia. W ramach prowadzonej pracy socjalnej pracownicy socjalni monitorowali zjawisko przemocy w rodzinie. Fakt, że pracownik może uzyskać wsparcie ze strony innych instytucji: policja, prokuratura, sąd, kurator, szkoła, daje możliwość skuteczniejszego działania.

Praca socjalna to nie tylko działania indywidualne nakierowane na osobę lub rodzinę. W ramach pracy socjalnej pracownicy podejmują współpracę ze społecznością lokalną, angażując mieszkańców w życie społeczne.

Najczęściej występujące formy pracy z klientami to:

- indywidualne rozmowy i porady w siedzibie OPS i w miejscu zamieszkania klientów mające na celu znalezienie przyczyn ich trudności i sposobów rozwiązywania problemów,
- opiniowanie trudnych przypadków dla potrzeb Sądu Rodzinnego, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, szkół, Powiatowego Zespołu d/s Orzekania o Niepełnosprawności, KRUS, ZUS i innych,
 - pomoc w wypełnianiu druków, gromadzeniu dokumentów, załatwianiu spraw urzędowych,
 - pisanie pozwów o alimenty, występowanie o alimenty na rzecz osób korzystających z pomocy, odwołań itp.,
- udzielanie informacji o przysługujących świadczeniach i uprawnieniach,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
- informacja i pomoc przy ustalaniu stopnia niepełnosprawności,
- doradztwo i informacja odnośnie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, środki pomocnicze refundowane z NFZ, PCPR,
 - doradztwo i informacja na temat ulg i uprawnień w komunikacji PKS, pocztowych, rentowych, związanych z orzecnictwem o niepełnosprawności,
- doradztwo i informacja w sprawach dotyczących barier architektonicznych, transportu

specjalistycznego, turnusów rehabilitacyjnych oraz programów celowych PFRON - tu dodatkowo kontakt z PCPR,

- pomoc w kompletowaniu dokumentacji w celach emerytalno - rentowych,
- organizowanie zbiórki odzieży używanej dla podopiecznych,
- organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci,
- organizowanie wyjazdów dla dzieci na kolonie letnie wspólnie z Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk.

KLUB SENIORA

Od 2014 roku na terenie Gminy Pokrzywnica działają dwa Kluby Seniora w Pokrzywnicy i w Dzierżeninie. Uczestnicy wypracowali własne sposoby na życie m.in. na spędzanie czasu wolnego. Spotkania uczestników „Klubu Seniora” odbywają się cyklicznie w Świetlicach Wiejskich

PODSUMOWANIE I ZAMIERZENIA NA 2015 ROK

Rok 2015 będzie dla Ośrodka kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw oraz podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne żeby instytucja pomocy społecznej była efektywna, nowoczesna i potrzebna, w szczególności poprzez:

- tworzenie i wdrażanie programów osłonowych służących realizacji zadań pomocy społecznej adresowanych do konkretnych grup podopiecznych;
- realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
 - podejmowanie kompleksowych działań na rzecz zmiany postaw klientów, zwiększanie ich aktywności i współuczestniczenia w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych,
- prowadzenie elastycznej polityki kadrowej służącej utrzymaniu dobrej jakości obsługi

klienta oraz prawidłowej realizacji zadań, obejmującej m.in. dostosowanie zatrudnienia do istniejących potrzeb, wdrażanie systemu szkolenia i doskazywanie pracowników;

5. wdrażanie modelu Ośrodka związanego z:

- realizacją zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 r. i nałożyła na samorządy gminne szereg istotnych zadań dotyczących wspierania rodziny);
- rozwijaniem środowiskowej pracy socjalnej (metody organizowania społeczności lokalnej) związanej z aktywizacją i integracją mieszkańców;
- podnoszeniem jakości oferowanych usług społecznych;
- zwiększeniem współpracy z innymi podmiotami na poziomie lokalnym,
- monitorowaniem funkcjonowania jednostki,
- dokonywaniem ewaluacji pracy jednostki.